

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt
Jacob Aspegren
103 33 Stockholm
ju.L1@justice.ministry.se

Ju2011/4989/L1

Remissyttrande avseende promemoria Ds 2011:21 om vissa lagändringar i fråga om riktade emissioner av aktier

Kollegiet för svensk bolagsstyrning har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerad promemoria, varvid Kollegiet har följande synpunkter.

I promemorian föreslås en sänkning av majoritetskravet i 16 kap. 8 § aktiebolagslagen (1995:551) ("ABL") från nio tiondelar till två tredjedelar. Det anförs flera skäl för varför en sänkning av majoritetskravet bör ske, inte minst att den svenska regleringen är avvikande i ett internationellt perspektiv. Vissa av de anförda skälen är dock mindre övertygande. Det bör beaktas att det nuvarande höga majoritetskravet sannolikt har bidragit till återhållsamhet när det gäller svenska incitamentsprogram jämfört med läget internationellt. Det är inte heller lätt att överblicka konsekvenserna av en sänkning. Kollegiet anser därför att någon sänkning av majoritetskravet inte bör ske.

Kollegiet ställer sig positivt till förslaget att från tillämpningsområdet för reglerna i 16 kap. ABL undanta överlåtelse av aktier, konvertibler eller teckningsoptioner i mindre koncernbolag. Kollegiet kan dock inte avgöra huruvida den föreslagna modellen för avgränsning av mindre bolag är den bästa. Ett alternativ skulle kunna vara att i lagtexten endast ange att "4 och 5 §§ gäller inte en överlåtelse av aktier, konvertibler eller teckningsoptioner i bolag som är av begränsad storlek i förhållande till storleken av den koncernen i vilken bolaget ingår", samt i förarbetstexten ange att en viss procentenhet av koncernens balansomslutning utgör ett riktvärde. Det bör därvid uppmärksammas att storleken av dotterbolagets balansomslutning även ska omfatta balansomslutningen i eventuella dotterföretag till detta, vilket inte framgår av lagförslaget. Det kan vidare övervägas om det bör anges att beräkningen ska ha sin utgångspunkt i förhållandena vid överlåtelseögonblicket för att kunna beakta affärshändelser efter balansdagen, vilket dock skulle ske på bekostnad av förutsebarheten enligt promemorians förslag.

En observation är att 16 kap. ABL avser koncerner med ett publikt aktiebolag som moderbolag, vilket avviker från utgångspunkten i den upphävda s.k. Leo-lagen, föregångare till reglerna i 16 kap. ABL. Leo-lagen riktade sig mot koncerner med aktiemarknadsbolag som moderbolag, men

eftersom ABL vid tidpunkten när Leo-reglerna fördes över inte innehöll någon specialreglering för aktiemarknadsbolag, kom 16 kap. ABL att omfatta koncerner med ett publikt aktiebolag som moderbolag. I och med att ABL numer, efter implementeringen av direktivet om aktieägares rättigheter, innehåller särskilda regler för publika aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES-området, kan det finnas anledning att justera tillämpningsområdet för 16 kap. på detta sätt, eventuellt med tillägg att reglerna även ska träffa publika aktiebolag vars aktier handlas på en handelsplattform eller en motsvarande marknad utanför EES-området. Något skäl för att stämman i onoterade publika moderbolag ska besluta med det nu angivna majoritetskravet har veterligen inte framförts.

Syftet med Leo-lagen var att aktieägarna i ett börsnoterat bolag alltid skulle ges möjlighet att få ta ställning till de riktade emissioner och överlåtelser som lagen omfattade, oavsett om det var det noterade bolaget eller ett dotterbolag som beslutade om emissionen eller överlåtelser. Om ett noterat publikt aktiebolag har ett onoterat publikt aktiebolag som moderbolag, innebär emellertid den nuvarande regleringen i ABL att en riktad emission i ett dotterbolag till det noterade publika aktiebolaget inte behöver tas upp till prövning vid det noterade publika aktiebolagets bolagsstämma, endast vid stämman i det onoterade publika moderbolaget. Förfarandet skulle kunna strida mot god sed på aktiemarknaden, men ogiltighetssanktionen i ABL skulle inte träffa en sådan emission eller överlåtelse.

Som en generell betraktelse, ifrågasätter Kollegiet slutligen huruvida trenden i den bolagsrättsliga diskussionen och i det på olika håll pågående reformarbetet är att göra lättnader i, eller helt avskaffa, aktieägarnas lagstadgade företrädesrätt till nya aktier, vilket påstås i avsnitt 4.3, sid. 16, i promemorian.

Stockholm i november 2011

KOLLEGIET FÖR SVENSK BOLAGSSTYRNING

Björn Kristiansson
Verkställande ledamot